

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

8. november 2021

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 406 (Alm. del) af 13. august 2021 stillet efter ønske fra Christian Rabjerg Madsen (S)

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse konsekvenserne for den strukturelle saldo og størrelsen af det finanspolitiske råderum, hvis man med virkning fra 1. januar 2022 indfører et skatte- og afgiftsstop efter den definition, som fremgår af Skatteministeriets publikation "Skattestoppets fortolkning og implementering" udgivet på Skatteministeriets hjemmeside den 10. april 2002 (<https://www.skm.dk/aktuelt/publikationer/%C3%B8vrige-publikationer/skattestoppets-fortolkning-og-implementering/>), bortset fra bestemmelserne i "5. Særligt om omlægninger af hensyn til grænsehandel" og "6. Ejendomsværdiskat"?

Svar

Der er i besvarelsen taget udgangspunkt i skatter og afgifter, der fremgår af § 38 i Finansloven, dvs. at gebyrer på de enkelte ministerområder ikke er medtaget. Det er typisk gebyrer, der dækker løbende udgifter til visse opgaver og bliver reguleret i takt hermed, eller såkaldte fiskale gebyrer, hvor indtægten herfra overstiger omkostningerne herved. Et skattestop for fiskale gebyrer har også en provenuvirkning, som dog vurderes meget beskedent.

Konsekvenserne for den strukturelle saldo og størrelsen af det finanspolitiske råderum er regnet i 2022-2025, idet planlægningshorisontens udløb i de mellemfri-stede fremskrivninger aktuelt er 2025.

Besvarelsen følger derudover direkte de beskrevne definitioner, herunder at punkterne "Særligt om omlægninger af hensyn til grænsehandel" og "6. Ejendomsværdiskat" er udeladt. Det betyder bl.a. også, at der ikke er lagt til grund, at skattestigninger, der er under indfasning, tilbagerulles ud fra følgende: "Skattestoppet har ubetinget virkning for beslutninger, der træffes af den nuværende regering. Derimod falder allerede besluttede skatte- og afgiftsændringer uden for skattestoppet"

Der vil derfor primært være tale om, at forudsatte indekseringer/reguleringer af skatter og afgifter aflyses frem mod 2025. Reguleringen kan enten være ved besluttede diskretionære forhøjelser eller indeksering med fx nettoprisindekset. Det betyder i begge tilfælde, at de berørte skatter og afgifter fastholdes på deres nominelle niveau i 2021.

Det bemærkes dog, at en lang række skatter og afgifter opkræves med en procent-sats. Hvis der ikke er aftalt ændringer heri, vil disse automatisk reguleres med skat-tebasen, uden at selve satsen sættes op. Dermed vil et skatte- og afgiftsstop base-ret på de nævnte principper ikke påvirke proventet herfra. Dette gælder en lang række af de største skatteposter som person- og selskabsskatterne samt moms. Derudover gør det sig også gældende for flere af de øvrige skatter og afgifter.

Derudover blev der med finansloven for 2021 aftalt annullering af den forudsatte indeksering af en række punktafgifter, hvilket betyder, at disse ikke længere forud-sættes indekseret i fremskrivningen. I forvejen indekseres flere punktafgifter ikke, enten fordi afgifterne er så små, at det indebærer uforholdsmæssigt store admini-strative omkostninger, eller fordi det fx ved indførelsen er besluttet ikke at gøre det.

Det betyder, at virkningen ved et skatte- og afgiftsstop kan henføres til indekserin-gen af en række energi- og miljøafgifter, indeksering af tinglysningsafgiften samt regulering af CO₂-tillægget i registreringsafgiften, hvor indekseringen sikrer, at in-citamentet til reduktion af negative eksterne omkostninger fastholdes på det nu-værende niveau.

Tabel 1 angiver skøn over de strukturelle provenueffekter ved et skatte- og afgifts-stop, der bygger på de nævnte principper. Hvis man stoppede indekseringen, skønnes det samlet at indebære et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på ca. 700 mio. kr. i 2025.

Tabel 1
Mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd ud fra de nævnte principper

Mio. kr. (2021-niveau)	2022	2023	2024	2025
Indeksering af energi- og miljøafgifter	50	150	350	450
Indeksering af tinglysningsafgiften	0	100	50	50
Regulering af CO ₂ -tillægget i registreringsafgiften	50	100	150	200
I alt	100	350	550	700

Anm.: Proventet fra indekseringen af energi- og miljøafgifterne er lagt ind, som de fremgår i SAU alm. del spm. 261 (2020-21), og er således ikke genberegnet. Satserne i CO₂-tillægget i registreringsafgiften reguleres efter personskattelovens § 20, mens grænserne for CO₂-tillægget reguleres med den for ventede udvikling i den gennemsnitlige CO₂-udledning for konventionelle biler.

Kilde: Skatteministeriet, Finansministeriet

Beregninger af provenuerne er behæftet med usikkerhed, idet der fx ikke tages højde for, hvordan de enkelte annullerede indekseringer påvirker hinanden. Virkningen heraf vurderes dog begrænset.

Det bemærkes, at realværdien af en afgift, der ikke indekseres, gradvist vil blive reduceret. Afgiften vil herved på sigt blive (real) udhulet. Hvis afgiften modsvarer en skadevirkning, som det er tilfældet med flere miljøafgifter, fx udledning af

NO_x, vil fravær af indeksering i sidste ende medføre, at udledningerne bliver større end det samfundsøkonomisk hensigtsmæssige niveau.

Ligeledes må et ophør af indekseringen af energifgifterne forventes at føre til øget CO₂-udledninger. Det skal især ses i lyset af, at der er en relativ høj selvfinansieringsgrad, herunder som følge af hjemtag af grænsehandel. Det vil derfor isoleret set arbejde imod 70 pct.-målsætningen.

Det finanspolitiske råderum frem mod 2025 er et mål for den højest mulige offentlige forbrugsvækst – givet besluttet politik og forudsætninger i øvrigt – inden for målet om strukturel balance i 2025. En tilbagerulning af de oplyste reguleringer og indekseringer fra og med 2022 vil isoleret set reducere det finanspolitiske råderum frem mod 2025.

Det finanspolitiske råderum opdateres løbende i forbindelse med de mellemfristede fremskrivninger på baggrund af den samlede udvikling i økonomien og er senest opgjort i *Opdateret 2025-forløb*, august 2021. Det opgøres aktuelt i forhold til udgiftsniveauet i 2022, dvs. det budgetterede niveau for finanslovsåret. Det afspejler, at råderummet i 2022 disponeres i forbindelse med finanslovsforslaget og finansloven for 2022. Det finanspolitiske råderum er – når der korrigeres for midlertidige forhold relateret til COVID-19 – opgjort til 16 mia. kr. i 2025 målt i forhold til 2022, *jf. tabel 2*.

Idet råderummet opgøres i forhold til udgiftsniveauet i 2022, er den isolerede virkning af tilbagerulningen opgjort som virkningen på strukturel saldo i 2025 fratrukket saldoeffekten i 2022. Målt i forhold til udgiftsniveauet i 2022 reduceres det finanspolitiske råderum frem mod 2025 således med ca. ½ mia. kr., *jf. tabel 2*. Det er altså forskellen mellem mindreprovenuet i 2025 og 2022 fra *tabel 1*.

Tabel 2 angiver seneste opgørelse af det finanspolitiske råderum, den isolerede virkning af tilbagerulningen målt i forhold til hhv. 2021 og 2022 samt det finanspolitiske råderum inkl. tilbagerulningen af de oplyste reguleringer og indekseringer.

Tabel 2
Finanspolitisk råderum frem mod 2025

	2022	2023	2024	2025
Mia. kr. (2022-priser)				
Finanspolitisk råderum (målt ift. 2022)	-	3	7½	16
<i>Isoleret virkning af tilbagerulning (målt ift. 2022)</i>	-	-¼	-½	-½
Finanspolitisk råderum inkl. tilbagerulning af de oplyste reguleringer og indekseringer (målt ift. 2022)	-	2¾	7	15½
Memo: <i>Isoleret virkning af tilbagerulning af reguleringer og indekseringer (målt ift. 2021)</i>	0	-¼	-½	-¾

Anm.: Det finanspolitiske råderum opgøres som den beregningstekniske højest mulige vækst i det offentlige forbrug ekskl. afskrivninger inden for målet om strukturel balance i 2025. Tal er afrundet til nærmeste kvart mia. kr. Det finanspolitiske råderum er korrigeret for midlertidige forhold relateret til COVID-19.

Kilde: *Opdateret 2025-forløb*, august 2021 og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister